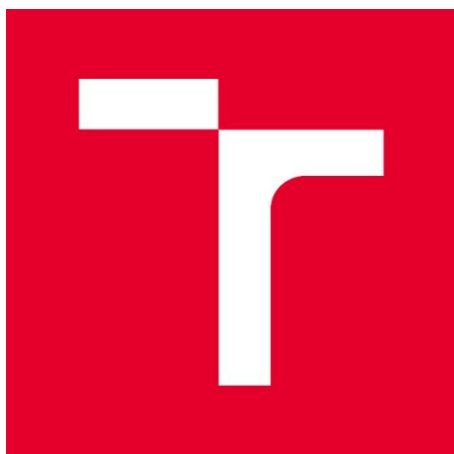

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ
BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA VÝTVARNÝCH UMĚNÍ
FAKULTY OF FINE ARTS

VÝTVARNÁ TVORBA
FINE ART PRACTISE

ATELIÉR SOCHAŘSTVÍ 1
STUDIO SCULPTURE 1

TĚLO JAKO FRAGMENT (MASKY)
BODY AS A FRAGMENT (MASKS)

DOKUMENTACE BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
BACHELOR'S THESIS DOCUMENTATION

AUTOR PRÁCE
AUTHOR

Tea Dohnalová

VEDOUCÍ PRÁCE
SUPERVISOR

prof. ak. soch. Michal Gabriel

OPONENT PRÁCE
OPPONENT

doc. ak. soch. Jiří Sobotka

BRNO 2017

DOKUMENTACE VŠKP

OBSAH:

OBRAZOVÁ ČÁST	s. 3 – 4
TEXTOVÁ ČÁST (PÍSEMNÁ OBHAJOBA)	s. 5 – 6

OBRAZOVÁ ČÁST

K obhajobě byly předloženy 2 obrazy (2 realizace)

Masky, sádra (průběh realizace), 2017

Masky, polyesterová pryskyřice (realizace), 2017

TEXTOVÁ ČÁST (PÍSEMNÁ OBHAJOBA)

Masky

Masky provázely člověka po staletí a můžeme je vidět v mnoha podobách ve všech zákoutích světa. I když jsou ještě v některých zámořských kulturách stále nepostradatelnou součástí života a rituálů, jejich význam stále upadá. Důležitost masek v dnešním rychlém a technicky vyspělém světě klesá, až mizí. Není čas na nekonečné tance, na divadlo a už vůbec ne na náboženství v duchu dávno zapomenuté komunikace s božstvy. Dnes se setkáváme s maskami především ve vtipném nebo zastrašovacím kontextu. Právě tato skutečnost mě vedla k námětu a poté k realizaci mé bakalářské práce, která se zaměřuje na masku jako nedílnou součást lidské individuality.

Úsměvným a vtipným využitím masek jsou například maškarní plesy, vystoupení komiků či klaunů, tradiční lidové zvyky. To vše slouží pro pobavení lidí. Druhý případ, masky zastrašovací, za nimi se často skrývají maskovaní zloději nebo zásahová policie. Zakrytý obličej nám nahání hrůzu, ale zároveň může skrývat i vyděšený obličej maskovaného.

Jak jsem již zmínila výše, masky byly po staletí nedílnou součástí vývoje lidské společnosti a člověka jako takového, nicméně nyní tradice masek (stejně jako mnohé ostatní) upadá spolu s pozorovatelným úpadkem hodnot kolem nás. Lidstvo ztrácí niterný vztah k přírodě, k jejím zákonitostem – božstvo vyměnilo za peníze, přírodu za město, divadlo a tanec za kariéru a honbu za slávou a mocí.

Pro masky není v našich životech místo, a přesto je všichni každý den nosíme, aniž bychom si to uvědomovali. Přizpůsobili jsme masky našim životům. Dá se říct, že se s našimi životy spojily natolik, že jsou neoddělitelné. Z hmotných masek se dostáváme spíše do sféry psychologie, nicméně stále mluvíme o maskách jako takových. Maska je make-up každé ženy, plastická operace, či jiná úprava obličeje, moderní účesy a sestřihy. Velmi důležitou součástí masky je oblečení. Maska a oblečení jdou ruku v ruce a jsou na sobě navzájem závislí. S volbou triko nebo kvádru přijde také volba masky, kterou si nasadím. Jednoduše řečeno: každá sociální role přináší jinou masku. Se změnou místa, kolektivu, prostředí, přichází i změna masky. Jinými slovy: s každou nasazenou maskou přijde nová identita.

Nyní se už dostávám k jádru své bakalářské práce, která spočívá v tom, že snímám otisky lidských tváří, které dále výtvarně zpracovávám, aby v této podobě zůstaly trvale zachovány. Snažím se tak odkrýt jejich pravou podstatu, propůjčuji si identitu jedinců, která se právě pod maskou schovává. Pracuji s principem tzv. True Self and False self (v překladu pravé Já a falešné Já), kterým se podrobně zabýval britský psychoanalytik Donald Woods Winnicott (1896 – 1971), zakladatel Britské školy objektivních vztahů.

To vše se samozřejmě odehrává pouze na symbolické úrovni. Má práce je spojníkem mezi výtvarným uměním a psychologií.

V moderní civilizaci skrývá každý člověk své pravé já pod maskou falešného já. Děláme tak většinou z nejistoty či ze strachu, případně i z přemíry falešné sebejistoty. Mnohdy za mistrně ovládanou maskou skrýváme naše pravé pocity a emoce, abychom skryli případné slabiny. Způsobů ochrany našeho pravého já je nespočet a každý má svůj vlastní. Na strach si nasadíme masku smíchu, na bolest si nasadíme masku bezstarostnosti, na zděšení si nasadíme masku ignorace.

Možná je to naše obrana před moderním, současným světem, který jsme si sice vytvořili, ale který nám během let přerostl přes hlavu a už ho nejsme nadále schopni kontrolovat a mnohdy ani chápat.

Cílem mé práce je snaha připomenout těm, kdo se mého projektu spoluúčastní, zapomenutou funkci masek. Dávám lidem příležitost odložit na čas svou tvář, být sám sebou a zamyslet se nad tím, jaký vlastně jsem. Na rozdíl od posmrtných masek, které jsou jen řemeslným otiskem hmoty bez ducha, pracuji s lidmi různého věku, pohlaví, různého vzdělání, různého stupně inteligence, pracuji s živými jedinci.

K celému procesu práce jsem přistupovala jako ke hře. Dávám volnost své fantazii a snažím se o maximální vyčerpání všech dostupných možností, které nabízí kombinace různorodých materiálů. Jako už v předešlých letech pracuji s osvědčenou polyesterovou pryskyřicí. Myslím, že se mi tento materiál podařilo dostatečně pochopit a snažím se vyčerpat všechny možnosti jeho, někdy až překvapivých, přeměn. Nemůžu nezmínit, že mě již v druhém ročníku, když jsem se s polyesterovou pryskyřicí teprve seznamovala, zcela uchvátila a už tehdy jsem se rozhodla, že jí budu věnovat veškerou moji pozornost. I když mé studium není zdaleka u konce, jsem po technologické stránce se svým vývojem pochopení a uchopení materiálu (pryskyřice) spokojená. Po stránce námětové stále hledám a snažím se obohacovat svoji tvorbu, objevovat to, co zde možná už bylo, nebo také nebylo, jít stále kupředu, vymýšlet a realizovat. A právě toto hledání mě přivedlo k námětu mé bakalářské práce. Sochařina je krásné řemeslo, nicméně je to práce z velké části velice osamělá a individuální. Snad i proto jsem si, mimo jiné, chtěla vyzkoušet práci s lidmi. A to do té míry, že jsem se při realizaci tohoto projektu stala na lidech z velké části závislá, protože na nich stojí samotná podstata mé práce. A celý proces se tak stal pro mě přínosem, jak po stránce umělecké, tak i lidské.

S výsledkem práce jsem spokojená- splnila mé očekávání a přiměla mě ke kladení mnoha otázek, na které můžu v mé další tvorbě hledat odpovědi.